

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cèntims per tot arreu

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

La llibertat de la mar

En les conferències celebrades per mister Ramsay MacDonald als Estats Units s'ha tractat, diuen les agències informatives, de la llibertat de la mar.

I bé. Ja tenim ací el vell tòpic, que semblava arreuconat per inservible *in saecula saeculorum*.

La llibertat de la mar ha volgut dir sempre, per als anglesos, domini absolut de la mar per les esquadres de la Gran Bretanya.

Quan algun poble disputa a Albí aquesta hegemonia, a Londres diuen que està en perill la llibertat de la mar, i fan votar al Parlament grossos crèdits per a construir vaixells de guerra.

Felip II, enviant a Anglaterra l'Esquadra Invencible, va ésser el primer que atemptà contra la llibertat de la mar.

Després van seguir el seu exemple Napoleó i el Kaiser.

Actualment són els Estats Units els que ataquen la llibertat marítima.

I com l'ataquen? Com l'atacà el Kaiser, com l'atacaren Bonaparte i el solitari de l'Escorial. Volem dir, estimulants les construccions navals i procurant-se una esquadra per a fer-se respectar.

Això, però, als anglesos els fa molt poca gràcia.

I vet aquí el motiu del viatge de MacDonald a Amèrica, per veure si arregla un estrip, que nosaltres creiem d'adob molt difícil, donada la mentalitat imperialista anglesa.

A Londres s'hauran de resignar a compartir la sobirania marítima amb altres potències, singularment amb els Estats Units.

O això o la guerra a termini més o menys curt: heu-vos ací el dilema.

diuen", perquè entre ells hi figuren companys meus, que em penso conèixer un xic a fons, i uns altres individus, també coneguts, que, per més que amb la boca hagin encès aquesta afirmació de simpatia i amistat, no els he tingut mai per amics de l'Iglésies; i no els hi he tingut, per la sencilla raó "que no ho són".

I dic i afirmo que no ho són, perquè ni la seva actuació personal en els "assumptes Ignasi Iglésies", ni l'actuació particular, no és, ni ha estat mai, emmirallada en els ideals ni en les doctrines del meu Mestre.

Perquè cap catòlic reconseguit i jesuític com un d'ells, ni cap subjecte que no senti en el seu esperit els sentiments d'humanitat i fins ni de llàstima, no poden dir-se "amics de l'Ignasi Iglésies", perquè el seu record no mereix adulteracions d'aquesta mena, i ni jo, ni cap home sincer, podrà tenir-los com a tals, ans al contrari, aquests individus, al costat de l'obra del nostre poeta, hem de considerar-los indiscutiblement indesitjables.

I així són, alguns dels individus que manifestessen entre el grup dels elements que han "fet seva" aquesta obra.

I dic que "l'han feta seva", perquè sí; perquè "se l'han feta seva".

No n'han tingut prou de no admetre entre ells, d'altres elements que, com els companys de la "Comissió Pro-Font Ignasi Iglésies", l'estimen "més que ells" el plorat Mestre, no n'han tingut prou de fer una tasca personalment egoista, i que creiem adreçada a altres fins dels que ells fan ostentació, sinó que han tingut la diem-ne mala pensada de dur la futura Biblioteca Ignasi Iglésies a un lloc que jo, i com jo tots els que vetlem per la puresa i el respecte a l'obra d'Ignasi Iglésies, ho tenim per un escarni, per una ofensa a ell i a nosaltres.

Jo, i com jo molts amics meus, havíem somniat en un Casal de la Cultura, en un Casal Popular, que fos exclusivament del poble i per al poble, en una mena de "casa pairal" per als obrers, per als humils, per als germans d'ideals de l'il·lustre dramaturg, un Casal mantingut i conreat per nosaltres, pels que treballem, pels que produïm, pels que fem quelcom més que vegetar en aquest món de mentides.

I ara ens trobem que, per acudir a aquest

La Biblioteca Ignasi Iglésies

A Sant Andreu, la barriada obrera on va veure les primeres llums l'Ignasi Iglésies, hom hi nota una certa activitat, per a instaurar aquesta Biblioteca, la qual, a l'esguard del món, ha d'ésser el monument literari que perpetui la memòria de l'eminent poeta andreuenc.

Uns quants elements amants de la literatura i que es diuen amics d'Ignasi Iglésies, han fet les gestions necessàries per a reorganitzar la desapareguda Biblioteca Maragall, de la qual Mestre Iglésies en fou el fundador i l'ànima, i recollir tots els volums que resten d'aquella anterior institució cultural, agrupant-los en un lloc únic per tal que, en el moment oportú, una vegada completament reorganitzada, sigui el "Casal de la Cultura" que generosament aculli en el seu si tots els elements del po-

ble que tinguin set d'instruir-se i de fer-se "més homes".

La classe obrera, principalment, els màrtirs del treball, que no tenen mitjans propis per a fer-se una cultura que estigui un xic per damunt del nivell actual, són els que més estan necessitats d'aquesta obra moralitzadora i educativa, ja iniciada per l'il·lustre autor de "La Mare Eterna".

Fins ací, jo, amant, també, de la cultura i modest, però, sincer admirador de Mestre Iglésies, no puc de menys que enaltir la iniciativa personal d'aquests amics, que han emprès aquesta tasca renovadora, que si és sincerament inspirada, mereix l'elogi de tothom.

D'ací en avant, però, aquesta tasca re-constructiva, la veig un xic entelada per una boirina, de "no sé què", que embolcalla l'actuació d'aquests elements a l'entorn de la ja quasi reorganitzada Biblioteca.

He dit anteriorment que aquests senyors que han "fet seva" aquesta tasca, "es diuen" amics de l'Iglésies, i dic que "se'n

Romanones el divo

Dichoso aquel que tiene su casa a flote...

LLIÇO POLITICA

Entorn d'una consulta

EL comte de Romanones, segons una informació telegràfica, ha escrit als seus amics i correligionaris una lletra en la qual els demana llur opinió sobre si ell deu o no deu acceptar un lloc a l'Assemblea.

Ignorem, com poden suposar els lectors, la contesta que els consultats faran al Comte. No hi ha dubte que la sabrem més tard, quan ja no ens sigui útil per a aquest comentari.

La contesta a la consulta sigui la que es vulgui, una cosa, des d'ara, resta lluminosa com un raig de sol: que Romanones vol anar a l'Assemblea, que li plau acceptar el lloc que, ben generós, li brinda el seu ex-correligionari el marquès d'Estella.

Que el Comte accepti o no accepti el nomenament d'assembleista, té un interès relatiu dins la qüestió, car tots sabem prou d'allò que és capaç el Comte de les entremaliadures. El que ens ha intrigat, però, és el procediment.

El comte de Romanones ha governat, ha estat cabdill d'un partit i cap del govern, ha tingut a les mans els destins d'un país i els d'una agrupació política. I, menys que ho recordem nosaltres, no li ha passat mai pel cervell demanar opinió ni parer a ningú, ni als seus governants ni als seus partidaris.

I si se'ns diu que els gabinets per ell presidits eren governs constitucionals i elegits, per tant, en Corts electoralment nomenades, no ens negarà ningú, si vol ésser sincer, que en pocs casos representaven, les Corts aquelles, la voluntat del poble.

Bé voldríem no haver de dir semblants coses en moments com els que vivim; si les diem, però, ens poden creure els que això llegeixin que no és pas amb la intenció de fer bones les teories d'aquells que a última hora s'han acarnissat amb ço que no es podia defensar.

El nostre propòsit és destacar la importància que tenen actes com el realitzat pel comte de Romanones, car ells impliquen una formal i profunda transformació en els costums polítics del país, en l'escala de les relacions que hi ha d'haver entre els governats i els governants. Es a dir, que amb actes com aquest es comença a practicar la democràcia, a comprendre's que el poble és alguna cosa més que un ramat de mansos i obedients electors.

Veritablement, no és molt; però val més això que no res.

Casal de la Cultura, a aquesta "casa pairal", que hauria d'ésser la "nostra casa", pel fet d'ésser la "casa del poble", aquesta "llar encesa" que ha d'ésser el refugi germanívol de l'esperit de l'Iglésies, hem d'anar a "la casa d'un altre", a la propietat d'un senyor de "l'altra banda", d'un senyor molt respectat per la seva categoria d'home de diners, però de idees i de sentiments completament oposats i en contradicció dels del nostre Mestre, l'obra del qual és una immoralitat que hagi d'ésser hostatjada en el local que aquest senyor de "la dreta" ha cedit, per a guardar-hi els llibres que, càndidament, o amb tota la malícia (no ho sabem), hi han dut aquests elements que "han fet seva" aquesta obra i que "es diuen" amics d'Ignasi Iglésies.

I això, jo, aquesta acció intolerable, que, repeteixo, em prenc com una ofensa i un escarni al nom del malaurat Mestre, la veig molt emboirada, no crec en la sinceritat "d'aquests amics" de l'Iglésies, no crec en ells, ni crec que els obrers andreuens, l'estament dels humils, els que pensen un xic com pensava "aquell home", acudim mai a acullir-nos dessota la teulada que, a prec o espontàniament, ha cedit el capítol de la Lliga a Sant Andreu, un senyor impopular entre la classe obrera, un senyor que no ha afavorit mai, ni ha vist mai amb simpatia, l'obra de l'Iglésies, per la raó naturalíssima, que n'és i n'ha estat sempre un enemic indiscutible.

I els humils, els que l'estimem, els que sentim en el cor el caliu encoratjador del record d'aquell "home", d'aquell "sant", no hem d'admetre, per a ell, caritats d'aquesta mena.

No hem d'ésser d'aquells que diuen: "Hágase el milagro, aunque lo haga el diablo".

Pere CARDONA NABES.

Correu de l'Estranger

LA PAU MARITIMA

Tots aquells que desitgen veritablement la pau celebraran que MacDonald, amb la seva visita al president Hoover, aconseguixi esvair les desconfiances que de fa deu anys pertorben les relacions entre els Estats Units i Anglaterra, desconfiances que han ocasionat, entre aquestes dues potències, una formidable concurrència d'armaments navals.

Aquesta desavinença anglo-saxona ha estat una de les més greus conseqüències de la guerra mundial. Ha obert un abisme, no tan sols entre Anglaterra i els Estats Units, ans també entre els Estats Units i Europa. Ha fet esdevenir més difícil la pacificació i la reconstrucció econòmica del nostre continent, i ha fet que la qüestió dels armaments fos, pel moment, una qüestió insoluble.

Com intentar seriosament, en efecte, una reducció d'armaments al continent europeu, quan els dos aliats més poderosos de la gran guerra, units entre ells per vincles de llengua i de raça, emprenien una lluita aferrissada per la dominació dels mars?

El dia en què aquesta lluita s'acabi, el món s'haurà deslliurat d'una gran pertorbació present i d'una seriosa amenaça per a l'esdevenidor. Si aquesta lluita continués, no tindria altra eixida que una immensa guerra en la qual entrarien forçosament, a més d'Europa i Amèrica, l'Àfrica i Àsia: seria una guerra intercontinental.

Si les dues grans potències anglo-saxones es posen d'acord, s'haurà dat el primer pas envers la solució real del conflicte dels armaments.

La mar és la via comunal de la humanitat tota; tots els pobles tenen el dret de servir-se'n. I la civilització moderna no po-

drà assegurar-se un desenrotllament ordenat i lliure, fins que tots els pobles tinguin aquest dret.

LES DIFICULTATS INTERIORS D'ALEMANYA

A situació política d'Alemanya es complica de dia en dia d'ençà de la mort del doctor Stresemann. Entre els diversos partits polítics hi ha pregones desavinences.

La personalitat del ministre d'Afers Estrangers, dominant la política general, forçava els partits a fer-se contínues concessions, i permetia una unitat ministerial, en realitat, molt heteròclita.

Era tan sols el prestigi del doctor Stresemann el que mantenia units, entorn del canceller Müller, personalitats de tendències molt accentuadament oposades. I la mort d'Stresemann ha fet divergir totes aquestes voluntats temporalment unides.

No es troba cap polític prou vigorós i intel·ligent per a continuar l'obra del gran ministre desaparegut. La política de concòrdia inaugurada a Alemanya ara fa deu anys, i seguida sistemàticament per Stresemann, no serà, tal volta, abandonada, sigui quina sigui la personalitat política que ocupi el lloc del difunt. Però hem d'assistir ben aviat a una lluita desesperada entre els partits socialistes i democràtics i els conservadors i imperialistes.

Les qüestions d'ordre interior ocupen, aquests dies, completament, les activitats polítiques d'Alemanya. Seran un compàs d'espera per a l'orientació de la política exterior.

Bella senyoria

La "Diada del Llibre" va temptà al pobre Just, aprenent de mecànic de cor sa i braç robust.

El minyó, decidint-se, va entrà a casa el llibrer. Quantes piles de llibres i quants munts de paper!

Finalment, la mà allarga i a l'atzar pren un tom; un aplec de "Poemes" d'un poeta de nom.

L'ha pagat, li emboliquen i se'n va emocionat com si hagués complert, l'home, amb un deure sagrat.

Ja voldria ésser a casa per llegir-lo un moment; el que val tení un llibre, be ho sabrà a bastament.

Tení un llibre a la vora és tenir prop l'amic, és trobar companyia i és sentir-se més ric.

Hi ha qui té dones i auto, qui té finques i "accions"; el minyó té, ara, un llibre, un volum de cançons.

Les cançons del poeta són estrofes al vent; estan plenes d'ensomnis que el seu cor ja present.

Rellegint aqueix llibre, copsarà la virtut d'un sentit nobilíssim, d'una fe en l'Absolut.

No té preu, una idea; no té preu l'esperit... Ell, per tres pessetones, tot això ho ha adquirit.

I el minyó se sent digne, i s'adona, el minyó, que llegint devé savi, que llegint es fa bo.

I també se n'adona que pot ésser, a la fi, una gran senyoria el costum de llegir.

Senyoria de l'ànima, senyoria del cor; la riquesa dels pobres, el magnífic tresor.

FORLIFE.

Un èxit de Cambó

TRADUIM d'"El Diluvio" el següent article, amb l'esperit del qual estem d'acord.

"No sabem si és positiu l'èxit del llibre "Las dictaduras"—es titula així?—de don Francesc Cambó i Batlle.

"Suposem que es tracta d'un "bluff" editorial o d'una de tantes simulacions polítiques a què els "electors" de la "Lliga" ens tenen acostumats.

"Perquè si fos veritat la venda d'exemplars que de "Las dictaduras" se suposa, n'hi hauria per abolir la Festa del Llibre.

"Si a aquestes altures resulta Cambó l'oracle del catalanisme, la tragèdia de Catalunya no li ve de fora, ans la porta dintre, rau en la bona fe i en la candidesa infinita de què l'ha dotat Déu.

"I si encara hi ha, a casa nostra, qui creu que Cambó, com a autor i com a escriptor, té alguna solvència, la cosa és més greu, perquè vol dir això que la nostra incultura ens allunya per molts anys de l'autonomia i del regiment nostrat.

"En un i en altre cas, no hi hauria salvació per al nostre poble.

"No creiem, però, que hi hagi qui es mami el dit ni qui begui a galet fins aquest punt i tingui el distingit home de negocis—que això, i no altra cosa és Cambó—per un pensador, i menys per un apòstol, ni tan sols per un sub-líder polític.

"Cambó ha demostrat ja prou les condicions que posseeix, i tots veiem, ara, les que li manquen.

"Mentre el casal de Catalunya s'esfondrava, ell feia construir els seus "gratacels" a la Via Laietana.

"Segueixi, segueixi el senyor Cambó pel camí de l'edificació urbana i del profit propi, que és per on Déu, sens dubte, l'emmena, i deixi el publicar llibres per als que tenen coses bones per dir i han après l'ofici d'escriure'ls.

"Perquè si després d'acaparar la política i les finances, ara ens sega l'herba en el camp de la literatura als que sols tenim una ploma per a guanyar-nos les garrofes, què ens quedarà per a poder viure?"

D'un del qual no se'n parla

Fa dies que no hem sentit dir a ningú, ni hem llegit a cap revisteta italiana de províncies, el nom d'Alfons Maseres, que, segons sembla, és el millor novel·lista, el millor autor dramàtic, el millor assagista, el millor crític, el millor traductor, el millor poeta, el millor narrador de Catalunya.

No hi ha dret a que el nom d'Alfons Maseres no surti més sovint a les columnes dels diaris catalans... Nosaltres, que l'admirem, el repetirem unes quantes vegades, perquè la gent no l'oblidi: Alfons Maseres, Alfons Maseres, Alfons Maseres, Alfons Maseres, Alfons Maseres...

Vaja! Ja pot durar la seva popularitat unes setmanes més.

La columna de l'esquerra

IGNASI IGLESIES

ELS homes de l'esquerra que nosaltres volem donar a conèixer no són tan sols els coneguts en la palestra política, estrictament de càrrecs públics, o coneguts per les seves campanyes ideològiques. Hi ha homes d'esquerra, com Ignasi Iglésies, Ramon Vinyes, Ambrosi Carrion i d'altres, que han limitat la seva posició política a una humanització de la seva obra. Cal que reivindicuem l'honor d'aquests homes, per a demostrar que aqueixa ona de pedanteria dretista que ha fet dir a més d'un crític ximple que a la dreta hi havia la intel·ligència i a l'esquerra el buit, es quelcom tan poca-solta que no té conversa possible.

Ignasi Iglésies era un home del poble. Per ésser-ho, mantenia la dignitat de no voler semblar més que els altres. La seva missió estigué en portar la bondat a les mans dels que pidolaven i anaven cloent la mà amenaçadorament davant la incomprensió col·lectiva.

Essent regidor, va organitzar una distribució de flassades i aliments als pobres del districte d'on ell era tinent d'alcalde. Un altre polític qualsevol—un de la dreta, còmode i confortable—un cop aconseguit el repartiment de flassades i aliments, hauria fet una crida per tal que els que es consideressin necessitats passessin per l'alcaldia, a recollir-ho, però Ignasi Iglésies, convençut de la dignitat de la seva missió, anà ell personalment amb els empleats municipals, a casa de cada treballador en vaga, de cada pobre, a portar aquell ajut de la Ciutat.

—No són ells els que han d'anar a la Ciutat; és la Ciutat la que deu anar a ells, a ajudar-los, per ésser fills de la mateixa terra.

Quan un home veu la seva missió amb aquesta ètica espiritual, és que no és pas un qualsevol.

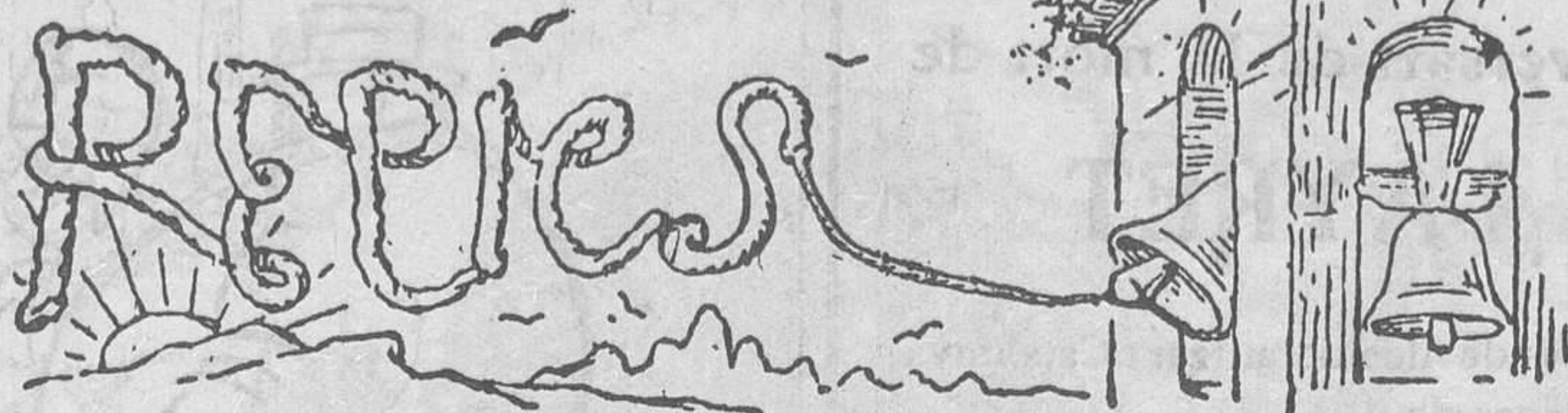
Del seu pas per l'Ajuntament, deixa el record inoblidable d'haver organitzat les colònies escolars els fruits de les quals tots sabem quins han estat. Sense els anys que Ignasi Iglésies destinà — essent regidor i essent veí — per tal que els nois necessitats i pobres de la Ciutat sortissin fora, més tuberculosi i més misèria s'hauria trobat en els cossos de la joventut que pujava.

Ignasi Iglésies escrivia comèdies. No era pas per distreure la gent acabat de sopar, sinó per donar a conèixer la vida de la gent que treballa i pateix. Tota la seva obra traspuja un sentiment de pietat i de protesta alhora contra la Societat implaiblement injusta i tancada d'ulls a la realitat.

Ignasi Iglésies, en morir, tingué la sort de no tenir un enterrament oficial, vanitós, sinó d'anar al cementiri com una bandera del poble treballador. Portaven el cadàver enlaire, amenaçadorament... Les mans tremolaven i els ulls eren plens de llàgrimes. Però en tots els ulls hi havia una ira concentrada perquè s'havia mort el seu artista.

Aquell dia, l'enemic de la classe obrera no era la burgesia; era la Fatalitat.

La setmana que ve: PERE COROMINES

L'OBSCUR VATICINI

Un diari famós i popularíssim, el "Daily News", assegura que, de resultes de l'entrevista que han tingut MacDonald i Hoover, esdevindrà al món un episodi sensacional.

Una cosa grossa i que no es pot dir. Ai, ai, ai, pobres de nosaltres! Preparem-nos a rebre.

QUI S'EMBARCA?

El President de Mèxic ha anunciat, per decret oficial, que tots els clergues de les altres nacions del món poden des d'ara entrar quan vulguin i lliurement a aquelles terres.

Apa, doncs, no es torbin. Què fan, parats, estimats mossens? Cap a Mèxic falta gent!

BENVINGUTS A LA PALESTRA!

A Terrassa ha començat a publicar-se un setmanari que es proposa ésser el defensor, propulsor i propagador de les esquerres catalanes.

Perquè pot fer molta i molt bona feina en aquella comarca, és per que tenim molta satisfacció en donar-li el més cordial salut.

BRAÇOS EN VAGA

No tot són grandeses a la Gran Bretanya. Ara mateix confirmen des de Londres que passen d'un milió cent mil obrers els que es troben sense feina.

I això és cosa molt trista, molt trista.

Ja és estrany, però, que algun significat economista dels nostres no els hagi donat als anglesos un consell:

—Voleu solucionar el conflicte...? Feu una Exposició Internacional. Oli en un llum!

ARA SI QUE ES GUARIRAN

Aquell plaga del doctor Asuero anuncia, a so de platets i bombo, la pròxima aparició d'un llibre seu que portarà per títol: Ara parlo jo.

Vinga el llibre; però no és a nosaltres, el públic, a qui té de convèncer, sinó els savis, les acadèmies.

I, amb el llibre, estem veient que no farà altra cosa que empipar-los més.

Perquè a l'èxit teatral dels guariments hi afegirà l'èxit de llibreria, car l'obra es vendrà tan o més que Les Dictadures d'en Cambó.

RENTREÉE

Les colònies escolars han acabat llur missió, enguany.

Finit el setembre, els infants han tornat de l'estiueig oficial—quinze dies els que més—per a entafurar-se de nou als cataus de les cases i, el que és pitjor, a les sales de les es-

Un gran alemany? Un gran demòcrata!

La ciutat de Berlín, els Estats alemanys i l'Europa tota, han retut a la noble figura del doctor Stresemann els honors que mereixia. Un gran diari demòcrata de París publicà el dia de l'enterrament de Stresemann, una "manxette" emocionant: "La pau—deia—també té el seu camp d'honor" És una gran veritat. Stresemann ha mort com un heroi de la pau, com un màrtir de la causa que defensava ocupant, fins als darrers moments de la seva vida, el seu lloc de combat.

Si Stresemann s'hagués retirat a reposar tal com la seva salut exigia imperiosament, és probable que encara hagués viscut molts anys. Però el gran artífex de la nova Ale-

coles antihigieniques i anti-tot que existeixen a la ciutat.

Arribaren colrats, torrats del sol, i ara, en vuit dies de ésser aquí, devindran blancs i estantissos com ja eren abans.

Les colònies són una gran cosa; però no n'hi ha prou. Cal l'escola airejada i asolellada.

LA MONEDA UNITARIA

El Banc Nacional servo-croata-eslovè ha canviat el nom pel de Banc Nacional del Regne Iugoslau.

Es un pas més en el procés d'unificació a tota vela, que porta a cap la dictadura iugoslava.

Cal anotar-ho.

O SOBRA AIXÒ, O HALTA ALLÒ

Dies passats tingué lloc a Berlín la subhasta d'una catedral russa, la qual ha estat adquirida per la quantitat de 180.000 marcs.

Ens sembla que són moltes les esglésies que caldria subhastar. Perquè és palés que, o sobren esglésies, o manquen fidels.

LA LLUNA DESBANCADA

Diuen de Nanquín que el consell d'Estat xinès ha decretat l'entrada en vigor del calendari solar, com a calendari oficial de la Xina.

Potser ara els xinesos faran més bondat. El calendari lunar podia tenir la seva influència en el desgavell xinès. Perquè no és estrany que aquells que es guien per la lluna siguin uns llunàtics.

UN EX-MINISTRE FRANCÉS ha dipositat flors damunt la tomba del senyor Stresemann.

Molt bé! Però cal que no siguin tot violes i crisantems. Cal cooperar decididament amb els demòcrates alemanys... quan encara viuen.

ESPERANÇA

La constitució del nou gabinet lituà representà la fi de la dictadura del senyor Volde-maras.

Afortunadament, tard o aviat, cada cosa té el seu fi.

VOLTAIRE, ACTUAL

"Quan hom tracta de predir l'esdevenidor—deia Voltaire —, hom adopta una cara ferrenya i hom fa provisió de tot un magatzem inexhaustible d'equívocs."

PENSAMENT

"El que fa que poques persones siguin agradables en la conversació—escrivia La Rochefoucauld—és que cadascú pensi més en allò que té la intenció de dir, que no en allò que els altres diuen i que hom no escolta gaire quan té moltes ganes de parlar."

La columna de la dreta

MANUEL DE MONTOLIU

ENTRE altres productes de la Mare Naturala, aquesta ens ha dat En Manuel de Montoliu. Tot ésser que respira i pensa, és un ésser donat pel Creador. Val a dir que un dels casos excepcionals en què un ésser respira tan sols, és el de Manuel de Montoliu.

Se'ns dirà que no hi ha dret de tractar així un catedràtic, un savi oficial de "La Veu de Catalunya"; però val a dir que a nosaltres tant se'ns en dona aquest suposat savi com el que ens hem trobat avui. "La Veu de Catalunya" té la mà trencada en oferir-nos savis que més tard han de dir que no ho són. Tal és el cas "Xènius", el cas Josep Maria de Junoy, i tants d'altres... No tenim més remei que deixar de creure en la saviesa d'aquest crític dretista que no entén res més que allò que ell escriu, i així hi tot, encara, de vegades, es troba amb dificultat per compendre-ho.

El senyor Manuel de Montoliu està subjecte a l'escola dels moralistes practicants. Pertany a les masses benaurades i seràfiques que crea el Pare Vallet. Allò d'anar a visitar la parròquia quotidianament, practicar els costums sants, passar el rosari i trobar infecte tot allò que no pertany a la seva escola, és un fet en la personalitat de Manuel de Montoliu.

Es un home extraordinari que no entén res i que sap de tot. Té el problema de la vida resolt; no l'hem vist mai en cap obra de beneficència; fa col·lecció de càrrecs, i rebenta tot el que té un valor d'humanitat. Això sí; és un crític terrible per a tota literatura que tingui un bri d'humanitat, un bri de passió, un bri de vida. No ha fet res més que rebentar l'obra literària d'aquests darrers anys publicada a Catalunya, perquè se n'anava de la mà de la doctrina cristiana. Abans, la literatura catalana estava feta i pastada amb pastorets, cabretes, drames de família ininteressants i blancs. Tot feia pudor a Henri Bordeaux... Però arriben uns quants joves: En Sagarra, En Soldevila, En Puig i Ferrer, En Pla, etc., cerquen en la vida mateixa els temes de les seves obres, porten a les seves pàgines, no pas las virtuts, sinó els pecats de la vida, i el senyor Montoliu comença a negar-los tota mena de talent o a dir-los que no els està bé el que fan, per veure si així els espanta i tornen a escriure d'aquella mena de manera que ha portat que la gentavoris els llibres catalans i preferís els altres.

De totes maneres, la gent reacciona; i entre les llunes que recomanava en Montoliu i els llibres que aquest els prohibia, la gent s'ha estimat més aquests.

I ara passa que entre els autors preguen una rebentada del crític i no en volen l'elogi. Allò fa vendre més que això.

La setmana que ve: "EL RUCABADO"

DOMÈNEC DE BELLMUNT.

El mes que ve, és l'aniversari de la mort de **FRANCESC LAYRET**

Els homes que hem emprès la tasca de democratitzar Catalunya des de les planes de

LA CAMPANA DE GRACIA

volem retre un homenatge a la memòria de qui sacrificà la vida a l'obra d'amor al poble treballador. Per aquest motiu estem preparant un nombre del nostre setmanari, que serà una bella mostra de l'esforç espiritual que estem disposats a fer d'ara en davant. En altres números successius anirem dient-vos el que pensem fer i publicar. Avui n'hi haurà prou dient-vos que aquell dia voldríem trobar reunides en les planes del nostre setmanari les firmes de

Pere Coromines, A. Rovira i Virgili, Gabriel Alomar, Marcel·lí Domingo, Angel Pestaña, Angel Samblancat, Robert Castrovidó, Indaleci Prieto, Lluís Companys, Joan Casanoves, Lluís Capdevila, etc., etc.

A més a més, el nostre company **FRANCESC MADRID** publicarà un llarg reportatge titulat

Les vint-i-quatre hores darreres de Francesc Layret que ocuparà les dues planes centrals

No cal dir que estarà atapeït de retrats, caricatures, etc.

Volem que **CATALUNYA** reti homenatge a un dels homes més il·lustres que ha tingut;

Volem que la gent no oblidí l'home que ha donat la intel·ligència i la vida per la classe treballadora;

Volem que

LA CAMPANA DE GRACIA

segueixi donant, com fins ara, la primera batalla en tot moviment espiritual de casa nostra

A la memòria d'Ignasi Iglésies

A Sant Andreu, al Saló Central, amb la valuosa col·laboració de "L'Andreuenc", periòdic vibrant de debò, dels notables aficionats de la populosa barriada, i de l'escriptor Lluís Capdevila, se celebrà una vetllada commemorant l'obra gloriosa d'Ignasi Iglésies.

Les obres "Lladres!" i "Cendres d'amor" foren escoltades amb recolliment i fervor, i aplaudides amb entusiasme. El parlament de Lluís Capdevila emocionà profundament la concurrència.

També diumenge passat, a la Cooperati-

va "La Lealtad", de Gràcia, es donà una representació d'"El cor del poble". La representació anava precedida d'una conferència de Lluís Capdevila sobre "La vida i l'obra d'Ignasi Iglésies".

L'obra interpretada amb gran justesa i la conferència foren molt aplaudides.

Alfons Toda presentà el conferenciant amb uns mots plens de noblesa.

Es llegí també una molt bella poesia inèdita d'Apelles Mestres, acollida amb grans aplaudiments. Es rebé la següent lletra de Santiago Rusiñol, adherint-se a l'acte, des de Girona:

"Senyor Alfons Toda, president de "La Lealtad":

Molt senyor meu i amic: Essent-me impossible d'assistir personalment a la com-

A L'EXPOSICIO

—Mirin si en té de mèrit, aquesta aigua, que fins és oxigenada.

moració de l'aniversari que dediquen al gran Iglésies, li prego m'hi adhereixi de tot cor. Comptin-me entre vostès en honorar la memòria del nostre gran mestre, gran dramaturg i gran cor, com era el que plora tot Catalunya i que recordarà molts i molts anys.

Saludi als bons amics de "La Lealtad" i mani sempre al seu incondicional amic Santiago Rusiñol."

A l'acte assistiren, entre moltes altres personalitats, Apelles Mestres, Farran i Mayoral, Gustau Gili, i Frederic Lliurat.

SANT POL DE MAR

EL dia 17 del present va fer dos anys que uns joves dirigents d'una societat recreativa, fomentadors de la nostra bella dansa, inauguraren una Biblioteca.

Els treballs persistents i laboriosos d'aquests dos anys han donat el fruit d'un arranjament de llibres (uns 800 més o menys) a l'estanteria que en nom de Biblioteca està arrecerada a casa d'un actiu jove, actual President de l'agrupació.

Aquesta Biblioteca és volant: unes hores hi ha durant la setmana destinades a recollir la lectura. Ens queixem perquè creiem que un promig de 30 lectors mensual són pocs. Potser sí, potser no. Si ens considerem que hi ha necessitat de recórrer en casa d'altri (en lloc de la de tots) per a recollir la lectura, hi trobem inconvenients. La lectura ha de venir a gust, voluntàriament; però aquesta barrera! sort que la voluntat del Bibliotecari (que és el mateix President) ens té les portes obertes a tota hora. S'ha gestionat de diverses persones, per si es podia assolir un lloc de dimensions ben reduïdes, per instal·lar-hi la Biblioteca, però tot a estat inútil. Es evident que mentre la instrucció per uns és una necessitat, per altres és una nosa. Convé una monòtonia com la present? Si la Biblioteca pogués ésser instal·lada lliure, aleshores sí que podríem sondejar bé l'esperit de cada u, i veuríem com la llibertat aquesta, faria que cada jorn hi entrés un noi visitant.

Magí JENER.

PREMIA DE MAR

COM deia En Lluís Capdevila, dissabte passat, en aquestes mateixes planes, a Premià, s'ha obert una Biblioteca. Hi han

ajudat autoritats, Junta, Comissió organitzadora i els senyors Mas-Abril, Agustí Collado i Lluís Capdevila, que ens feren l'honor de pronunciar-hi uns mots en l'acte de la inauguració.

Fou una festa simpàtica, una festa com no se n'havia fet cap, en el nostre poble de molts anys ençà. I a fe que hi convenia, perquè una gran part del jovent d'avui no sap el que és un llibre; n'hi ha molts que no n'han obert cap des de quan anaven a l'escola, preferint perdre les estones al cafè, o fent el "tresillo" o el "burro".

Ara ja tenim Biblioteca; una Biblioteca, per modesta que sigui, és un fogar de cultura i d'instrucció, i una escola de ciutadania, que és el que convé.

Joves de Premià! Tant els que teniu l'hàbit dels llibres, com els que no n'obriu mai cap; jo vos invito a freqüentar-la passant-hi algunes de les estones que tingueu lliures, ço que demostrarà a l'"Amistat Obrera" que el seu esforç no ha estat estèril, despertant-vos la intel·ligència i fent-vos adquirir nous coneixements, ajudant a fer un estol de ciutadans dignes i conscients.

SOLSONA

EN aquest poble encara hi ha molta llana; han donat una tanda d'una mena d'exercicis, i feia bo de veure com estiraven el coll i cantaven allò de "són germans tots rucs i plagues"; sembla estrany que els homes sàpiguen fer tants papers. Molts, abans, eren de la unió Republicana; ara són del partit de la pesseta.

Pepeta DEL ROCAL.

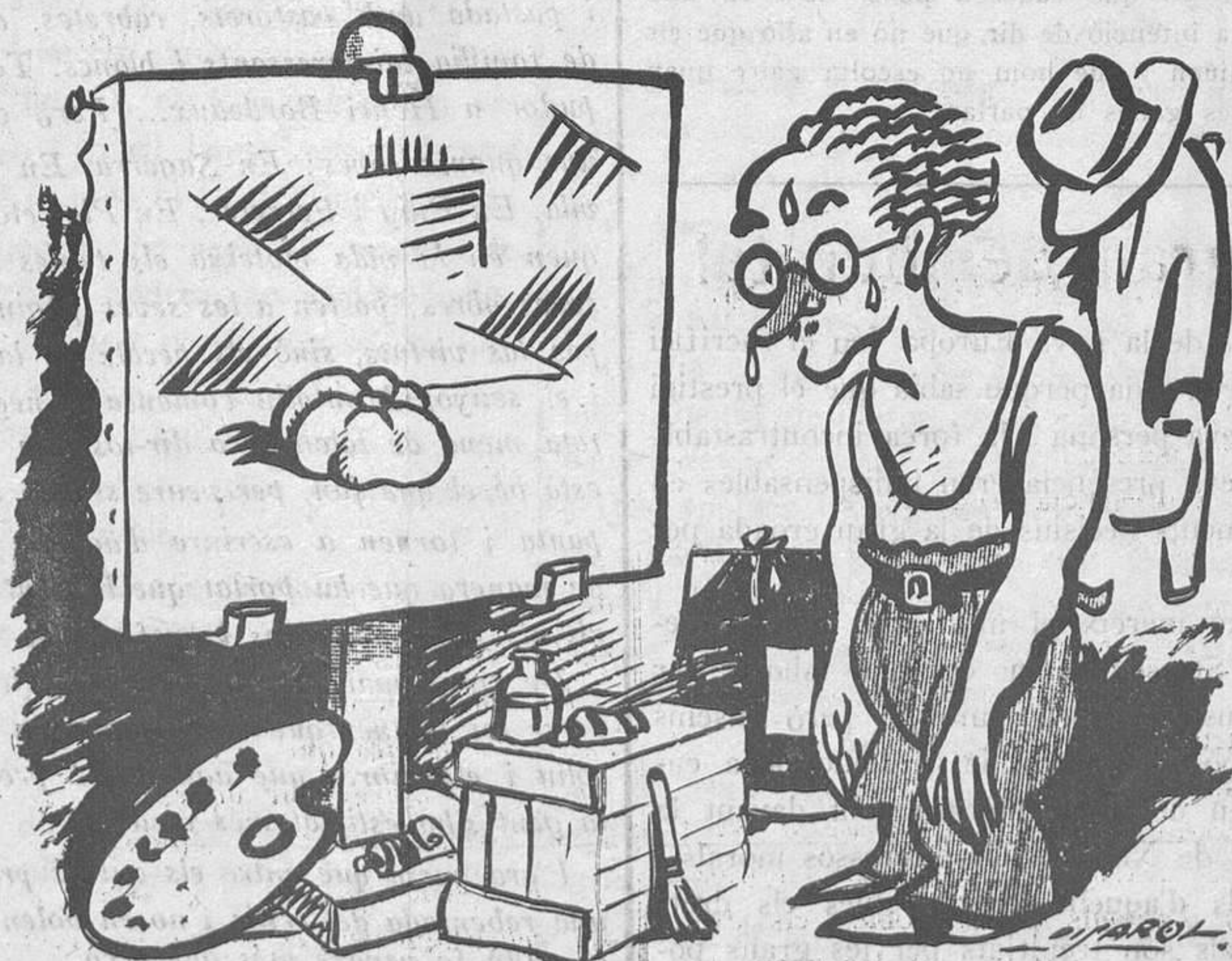
Per causes estranyes a la nostra voluntat no pot anar en aquest número l'article del nostre company En Lluís Capdevila, «Intencions»

L. C. (Sant Sadurn de Noya). — Anirà.
D. C. i O. — Anirà.
J. B. P. (Pineda). — Anirà.
Gallaranc (Palamós). — El mateix us diem.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

Imp. "La Campana". — Om, 8. — Barcelona

—He fet una ximpleria! He pintat un tomàquet, i no podré vendre el quadro molt car, perquè els tomàquets van massa barats!